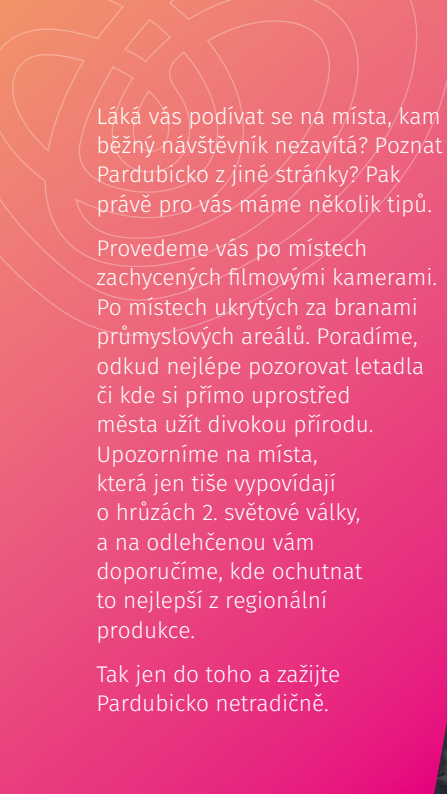

Pardubicko
porníkové srdce Čech

PARDUBICKO NETRADIČNĚ

www.TOPardubicko.cz

Láká vás podívat se na místa, kam běžný návštěvník nezavítá? Poznat Pardubicko z jiné stránky? Pak právě pro vás máme několik tipů.

Provedeme vás po místech zachycených filmovými kamerami. Po místech ukrytých za branami průmyslových areálů. Poradíme, odkud nejlépe pozorovat letadla či kde si přímo uprostřed města užít divokou přírodu. Upozorníme na místa, která jen tiše vypovídají o hrůzách 2. světové války, a na odlehčenou vám doporučíme, kde ochutnat to nejlepší z regionální produkce.

Tak jen do toho a zažijte Pardubicko netradičně.

Obsah

-
- 1 V záři reflektorů
 - 2 Utajené krásy
 - 3 Temná historie
 - 4 Regionální produkty
 - 5 Zažít Pardubicko

1 V ZÁŘI REFLEKTORŮ

Krematorium Pardubice

Kde jinde začít než v dějišti dnes již ikonického snímku Juraje Herze **Spalovač mrtvol** (1968) s Rudolfem Hrušínským v hlavní roli. Svou jedinečnou atmosférou uchvátilo tvůrce i diváky pardubické **krematorium**, stavba poválečného rondokubismu architekta Pavla Janáka a výtvarníka Františka Kysely z roku 1923. Žádný fanoušek filmu ani architektury nesmí tuto výjimečnou stavbu minout. Služby

Pardubický hřbitov

města Pardubic a.s. každoročně pořádají Den otevřených dveří, v rámci kterého můžete navštívit i vnitřní prostory krematoria. Areál krematoria je přístupný celoročně.

V těsné blízkosti krematoria se nachází pardubický **hřbitov**, záběry pro televizní film **Nespavost** (2009) Lenky Wimmerové zde natáčel štáb České televize.

Náměstí Republiky

Pardubice přilákaly filmaře mnohokrát. Snímek **Vyšší princip** (1960) Jiřího Krejčíka zachycuje **náměstí Republiky** i funkcionalistický hotel **Grand**. Václav Vorlíček využil prostory **Základní školy** Pardubice, Staňkova pro svůj film **Dívka na koštěti** (1971). Pozornosti kamer neunikl ani **plochodrážní stadion** Svítkov, na němž Stanislav Strnad točil film **Brácha za všechny prachy** (1978). Opomenout nesmíme ani

Příhrádek

dostihové **závodistiště**, kde se natáčel seriál Jiřího Hubače **Dobrá voda** (1982). **Příhrádek** posloužil Antonínu Moskalykovi v cyklu **Dobrodružství kriminalistiky** (1989). Ze současných filmařů má Pardubice v oblibě Jiří Strach. Centrum města je zachyceno v jeho filmu **Silver A** (2007), **nemocnice** a **Kamenná vila** v **Ďáblově lsi** (2008).

Hrad Kunětická hora

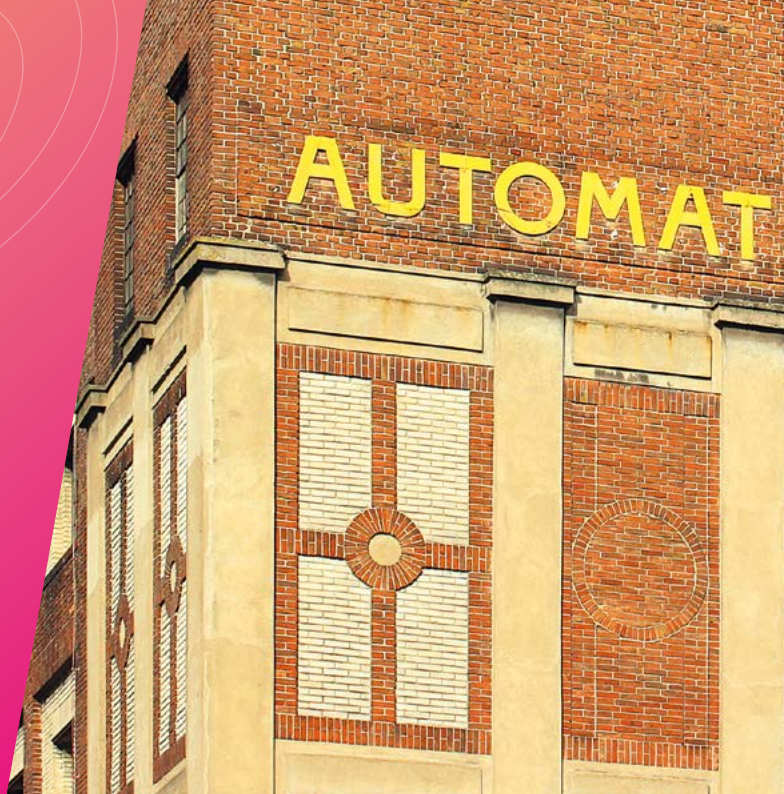
Ani zbytek území Pardubicka však nezůstal opomenut. Již v roce 1955 se v přírodní rezervaci **Choltická obora** natáčel snímek Karla Steklého **Strakonický dudák**. Hrad **Kunětická hora** je dnes již neodmyslitelně spjat s dětským televizním seriálem Václava Vorlíčka **Arabela** (1979) a s radostí je označován za hrad, kde se zabydlel Rumburak. **Kostel sv. Václava a Leopolda** v Kladrubech

Zámek Choltice

nad Labem byl zachycen v seriálu Františka Filipa **Cirkus Humberto** (1988). Ze současné tvorby zmiňme film **Obchodníci** (2013) Petra Šmída, který využil lokací **choltického zámku**. A ze samotné severo-západní hranice oblasti Pardubicka stojí za zmínku most v obci **Chýšt**, kde natáčel štáb Tomáše Bařiny záběry pro film **Román pro muže** (2010).

2 UTAJENÉ KRÁSY

Synthesia a.s.

Elektrárna Opatovice nad Labem

Elektrárna Chvaletice

Pardubicko je průmyslově rozvinutá oblast. Není proto divu, že při své návštěvě narazíte na průmyslové areály a technické stavby. Není ale nutné se jim vyhýbat. Naopak, třeba i vy oceníte jejich netradiční krásu.

Příkladem je areál továrny v Semtíně, **Synthesia a.s.**, z roku 1920. Areál je možné obejít a z bezpečné vzdálenosti si prohlédnout – jako

výchozí a koncový bod dobře poslouží zastávky MHD Rybitví, závod a Rybitví, zadní brána.

Další dominantou Pardubicka jsou elektrárny. **Elektrárna Opatovice nad Labem** z let 1959–60 a její mladší sestra tepelná **elektrárna Chvaletice** z let 1973–79. V případě zájmu o exkurzi je třeba předchozí telefonické domluvy, elektrárny jsou však celoročně přístupné veřejnosti.

Semínský akvadukt

Malá vodní elektrárna Přelouč

Automatické mlýny

Pardubice hlavní nádraží

Aviatická pout

Vizuálně atraktivní a architektonicky významná je **malá vodní elektrárna v Přelouči**. Monumentální soustava jezu, zdymadla, mostu a hydroelektrárny na Labi pochází z roku 1923 a stojí za vidění. Stejně jako další vodní stavby na Pardubicku – zmiňme **Opatovický kanál**, výjimečnou středověkou vodní stavbu určenou k napájení rozsáhlé rybníční sítě, a jeho **dva akvadukty** Sezemický a Semínský.

Jedinečnou dominantou Pardubic, kterou rozhodně nesmíte přehlédnout, jsou **Winternitzovy Automatické mlýny**, které byly navrženy Josefem Gočárem pro bratry Egona a Karla Winternitze. Rok po ukončení jejich provozu v roce 2013 byla budova mlýna a síla zařazena na seznam národních kulturních památek České republiky.

Mezi další stavby, které v Pardubicích určitě neminete, patří budova **vlakového nádraží**, jedna z nejvýznamnějších staveb poválečného funkcionalismu. A když je řeč o dopravním spojení, nesmíme opomenout **letišťe Pardubice**. Pozorování letadel je velkou atrakcí, obzvláště když je k dispozici posezení vybudované blízko prahu dráhy tzv. **Dolíček**. Na své si přijdou fanoušci letecké techniky a fotografování letadel.

Za vidění stojí **bývalý vojenský prostor** kolem Chrudimky za pardubickou nemocnicí. Areál vojenského cvičiště byl pro veřejnost uzavřen až do roku 2003. Nenechte si ujít pobořený jez, který byl poničen odstraněním v roce 1973, nebo **dva mosty** Kohnovy soustavy spojující břehy Chrudimky.

3 TEMNÁ HISTORIE

Památník Zámeček

Areál Památníku Zámeček

Tragickým obdobím dějin pro Pardubicko bylo období okupace, protektorátu a 2. světové války. Pardubicko, coby důležitá průmyslová oblast, bylo již od března 1939 pod dohledem **Gestapa** – Oberlandrat Pardubice a nedlouho po příchodu gestapa se zapojila i nebezpečná organizace kolaborujících obyvatel **Árijská pracovní fronta**. Tato organizace sice neměla příliš početnou základnu, zato vynikala svou

zákeřností a ochotou k udavačství. Nejen činnost gestapa, ale i kolaborantů vyvolala silnou reakci **domáčího odboje** z celého regionu. Velký vliv na místní odboj měla výsadková skupina **Silver A**. Pardubicko zažilo bouřlivé období pronásledování, hromadných poprav, deportací, ale i náletů spojeneckých vojsk.

Lesopark Trnová

Jiří Potůček

Sídlo Gestapa (Oberlandrat)

Památník Zámeček

Členové **Silver A** našli na Pardubicku úkryt i pomoc při přípravě atentátu na Heydricha. Je méně známou skutečností, že se **Jiří Potůček** skrýval na sádkách nedaleko Lázní Bohdaneč a odtud vysílačkou Libuše podával zprávy do Londýna. Mezi nejvýznamnější místa pardubického odboje patřil **hotel Veselka** či **lesopark v Pardubicích – Trnové** – místo úmrtí posledního člena Silver A Jiřího Potůčka. V roce 2012

vznikla naučná stezka **Pardubicemi po stopách Silver A** – poslední cesta Alfréda Bartoše.

Odboj probíhal také na **Holicu**, v roce 1944 došlo ke spojení se členy parašutistické skupiny **Velký Josef** a k jejich ukrývání. Povstání obyvatel a odbojářů z května 1945 připomíná památník na hřbitově v Holicích.

S událostmi 2. světové války je tragicky spjat také **Zámeček v Pardubičkách** neboli **Larischova vila** – novorenesanční budova architekta Františka Schmoranze st. z roku 1885. Po Heydrichově smrti gestapo rozjelo odvetnou akci a **Zámeček** se stal místem hromadných poprav českých odbojářů, mezi nimi i obyvatel vesnice **Ležáky**, kterou nacisté 24. června 1942 vyhladili. Pietní území Ležáky je národní kulturní památkou.

V prosinci 1942 bylo z Pardubic do koncentračních táborů deportováno 563 Židů. Během roku 1944 zažilo město tři nálety anglického a amerického letectva, které bombardovalo zdejší rafinerii a letiště. První z nich byl proveden britskou RAF a další dva byly v režii americké USAF.

Pardubický perník

Pivo Pernštejn

Kunětická zmrzlina

Netradičním zážitkem může být i ochutnávka regionálních produktů založených na kvalitě, místním původu, ale také šetrnosti výroby vůči životnímu prostředí. Garantem takových výrobků je na Pardubicku značka **KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt** a v současné době se touto značkou pyšní celá řada výrobků. Neváhejte a vydejte se po stopách této značky, ochutnejte výbornou Kunětickou zmrzlinu,

korbáčky a pařené sýry SejraKus, pardubický perník Pavla Janoše, Sudličkovy ovocné destiláty a likéry či kvalitního Pernštejnského kapra z Rybníčního hospodářství. A z tradičních výrobků nesmíme opomenout ani **pardubický perník**, který je nositelem chráněného zeměpisného označení a označení původu.

5 ZAŽÍT PARDUBICKO

Velká pardubická

Aviatická pouť

Pardubický vinařský půlmaraton

K Pardubicku neodmyslitelně patří bohatá nabídka akcí. Ty tradiční a nejúspěšnější se pyšní titulem **Pardubičtí tahouni**, patří mezi ně např. **Velká pardubická**, **Zlatá přilba**, **Pardubický vinařský půlmaraton**, **Aviatická pouť Pardubice**, **Czech Open**, **Pernštýnská noc**, **Pardubické letní kino Pernštejn** či **Pardubické hudební jaro**. Máme pro vás však tipy z celého Pardubicka i na akce alternativější

či specificky zaměřené – z těch sportovních zmiňme **Sportovní park Pardubice**.

A pokračovat můžeme nabídkou **Národního hřebčína v Kladrubech nad Labem**. Areál je celoročně otevřen a nabízí řadu zajímavých akcí a seminářů zaměřených na chov a využití starokladrubských koní. Zmiňme například **Rudolfův pohár** či **Hubertovu jízdu**.

Czech Open

Zlatá přilba

Pernštýnská noc

Pardubické hudební jaro

Grand festival smíchu

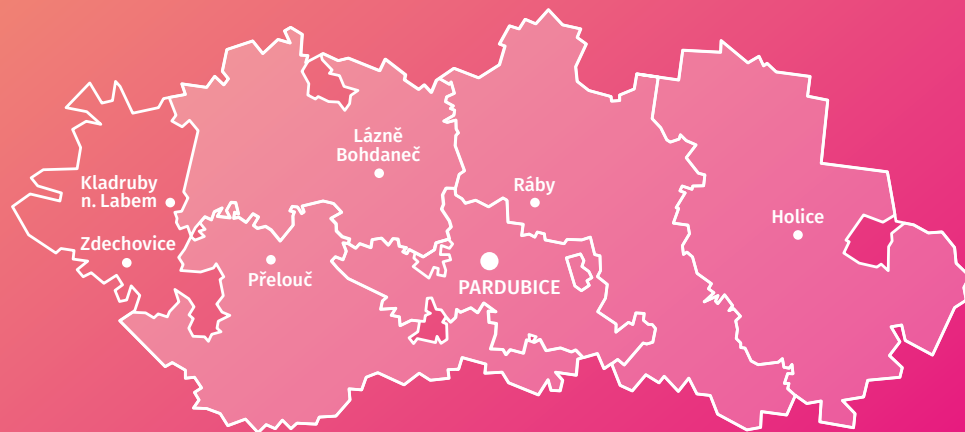
V **Lázních Bohdaneč** navštivte **Bohdanečské kulturní a gastro léto** a **promenádní koncerty**, věřte, že zažijete jedinečnou atmosféru. A z trochu jiného soudku rozhodně stojí za to i benefiční festival **On the Road**. V Přelouči si nesmíte nechat ujít **předávání Cen Františka Filipovského**, lépe už se „město dabingu“ předvést nemůže, a pokud se zajímáte o sportovní akce, pak doporučujeme **Rallye Železné hory**.

Kunětická hora nabízí již tradičně **netradiční prohlídky** a za návštěvu rozhodně stojí i slavnost **Kunětické vinobraní**. **Holice** nabízejí **mezinárodní setkání radioamatérů** a Africké muzeum navštivte například při příležitosti **Holubových Holic**. Nejednu akci pro děti nabízí zámek Choltice a také Perníková chaloupka v Rábech.

Pokud vás zaujaly regionální produkty, pak si nenechte ujít **Festival chutí, vůní a řemesel**. Pokud vás láká historická, vojenská a braně-bezpečnostní technika, pak právě pro vás je tu **Retroměstečko**. Pokud si chcete trochu zasportovat, pak jedinečnou atmosféru zajistí **Pardubice na bruslích**. O bohatou celoroční hudební nabídku se stará již legendární pardubický klub **Žlutý pes**, takže

nemusíte mít obavy, že byste v případě deště či mrazu neměli kam večer vyrazit. A když je řeč o kultuře v Pardubicích, pak rozhodně nesmíme opomenout **Divadlo 29**, multižánrové kulturní centrum, které podporuje současné nemainstreamové umění napříč žánry. Zajděte do Divadla 29 na koncert, výstavu, workshop či přednášku, stojí to za to.

Turistická oblast Pardubicko

Turistická informační centra – Oblast Pardubicko

Turistické informační centrum Pardubice

náměstí Republiky 1
530 02 Pardubice
Tel.: 466 768 390, 775 068 390
www.ipardubice.cz

Městsko-lázeňské informační centrum

Lázně Bohdaneč, o.p.s.
Pernštýnská 117
533 41 Lázně Bohdaneč
Tel.: 774 444 234
ic.bohdanec.cz

Kulturní a informační centrum města Přelouče

Masarykovo náměstí 26
535 01 Přelouč
Tel.: 739 480 292
www.kicmp.cz

Informační centrum – Kulturní dům města Holic

Holubova 768
534 01 Holice
Tel.: 466 920 476
www.kdholice.cz

Turistické informační centrum Zdechovice

Zdechovice 96
533 11 Zdechovice
Tel.: 606 660 236
www.zdechovice.cz

Informační centrum Děda Vševeda

V Perníkové chaloupce 38
533 52 Ráby
Tel.: 466 612 474, 602 413 134
www.pernikova-chaloupka.cz

Informační centrum Národní hřebčín

Kladruby nad Labem, s.p.o.
Kladruby nad Labem 1
533 14 Kladruby nad Labem
Tel.: 601 191 580
www.nhkladruby.cz

Pardubicko – Perníkové srdce Čech, z.s.
Spolek pro rozvoj turistické oblasti
Kláštevní 54
530 02 Pardubice
www.TOPardubicko.cz
www.facebook.com/TOPardubicko/

Zakladatelé Spolku

Pardubice

MAS **Bohdanečsko**

Za finanční
podporu

**Pardubický
kraj**